

Kresten Philipsens feltpostkort fra 1. verdenskrig

Introduktion

Jeg har besluttet at skrive en kort introduktion til denne samling af min farfars feltpostkort, så det bliver nemmere for mine børnebørn og andre interesserede at læse dem.

Virum, foråret 2012   Mimi Philipsen

Om Kresten Philipsen og familie:

Kresten Philipsen blev født den 27. april 1886 og var altså 28 år ved krigens udbrud i august 1914. Han blev gift den 4. maj 1910 med Marie Lucie Moos, kaldet Mimi, født den 25. januar 1890. I 1910 købte de gården Lundtoftbjerg. Sønnen, Johan, kaldet Lille Hane i kortene, blev født den 27. april 1911 og datteren, Marie Christine, kaldet Pi (= pige), den 28. april 1913.

De allerfleste kort er sendt 'An Frau Hofbesitzer Philipsen, Lundtoftbjerg, pr. Hockerup, Schleswig-Holstein. Nogle få kort er adresseret til sønnen. Der er kun et enkelt kort fra 1917 – 1918. Min bedstemor fortalte, at brevene var blevet brændt, fordi indholdet var for privat. Der er dog bevaret en dagbogsoptegnelse fra den 18. april 1917 med en beskrivelse fra en pionerpark (= forsyningsdepot), formentlig nær Arras.

Sønderjylland og KPh som tysk soldat:

Fra 1864 til 1920 var Sønderjylland en del af det tyske rige og blev kaldt Nordschleswig. Der deltog ca. 30.000 danskere fra det nuværende Sønderjylland i 1. verdenskrig, og heraf faldt ca. 5.300. Før krigen havde Kresten Philipsen været soldat i Sønderborg og senere i Berlin, hvor han bl.a. gik vagt for Kejser Wilhelm, der åbenbart havde en 'vissen arm', som han trænede ved at save brænde i slotsgården.

Ved mobiliseringen den 2. august 1914 blev KPh tilknyttet **3. kompagni i 1. bataljon, regiment 86, der hørte under 18. division, 9. Armée Korps, 1. Armée. Regiment 84 og 86 blev kaldt 'danserregimenterne**. Regiment 86s officielle navn var Füsilier Regiment Königin. Senere i krigen var regimentet også tilknyttet andre arméer.

Rang: i kort 1 og 19 står der Wehrmann, som betyder landeværnsmand. Indtil oktober 1915 er hans titel Gefreiter, en militær rang svarende til underkorporal, fra den 17. oktober 1915 er han blevet Unteroffizier. Han blev såret mellem den 9. og 17. oktober 1915 og var stadig på feltlazaret den 2. november. Fra den 13. februar 1916 er han tilknyttet 18. divisions rekrutdepot, hvor man uddannede de nye rekrutter, hvilken normalt foregik lidt tilbagetrukket fra skyttegravene. Det har sikkert medvirket til, at han kom helskindet hjem. I min bedstemor erindringer står der, at han kun var hjemme på orlov én gang, i juni 1915. I april 1917 var han ved en pionerpark, dvs. et forsyningsdepot, nær Arras, hvor de kæmpede overfor englænderne. På et tidspunkt i 1917 (måske juli, se kort 51) kom han hjem på orlov, efter at bedstemor havde tegnet et krigslån på 15.000 Mark, og resten af krigen uddannede han unge soldater i Flensborg.

Kort af speciel interesse:

Hårde kampe, især ved Moulin: kort 1, 10 – 18, 41

Gode dage: kort 4, 8, 21, 22, 33, 42, 44, 45

Om sprog og håndskrift:

KPh har naturligvis gået i tysk skole. Undervisning i dansk foregik i hjemmet.

Substantiver er skrevet med stort, å er skrevet aa, ø er skrevet ó, en del ord er skrevet sammen, vel påvirket af tysk, fx idag, igaar. Der er nogle forkortelser.

Håndskriften er af og til svær at tyde. Nogle bogstaver skrives anderledes i dag, fx e, s med streg ovenover. Han bruger som regel gotiske bogstaver, når han skriver på tysk. Han har heller ikke haft mulighed for at rette i det skrevne.

Overblik over Regiment 86s rolle i krigen:

Sidetal er fra Claus Bundgård Christensen: Danskere på Vestfronten 1914 – 1918, Gyldendal 2009, der desværre ikke har en helt kronologisk fremstilling. En kortfattet oversigt findes på

http://www.milhist.dk/andre/sonderjyder/Sonderjyder_paa_vestfronten.htm

Andre kilder er bla Sønderjyderne og den store krig 1914 – 1918, Historisk samfund for Sønderjylland 2006

<http://www.1914-18.info/erster-weltkrieg...nterie-Division>

<http://slesvigske.dk/1914-18/1914-18.htm>

Den 1. Armé udgjorde den vestligste del af den tyske hær i invasionen gennem Belgien til Frankrig. Denne del nåede meget tæt på Paris, men måtte trække sig tilbage efter **slaget ved Marne 5. – 12. september 1914** (side 80 – 91), da der var opstået for stor afstand til den næste tyske armé.

Derefter blev regimentet flyttet bag floden **Aisne** nær **Moulin-sous Touvent**, Autrechés og Dreslingcourt, hvor der blev gravet skyttegrave. I juni 1915 var der voldsomme kampe ved **Moulin** (side 134 – 139) med tysk nederlag og mange faldne og tilfangetagne. Fra oktober 1915 – maj 1916 var Reg. 86 i Champagne (side 191 og side 105 med Reg. 86s stilling i Champagne mellem Souain og Somme-Py). I februar 1916 fik regimentet revanche for 'den sorte dag ved Moulin' ved at sejre i et slag ved Navarin (side 192). Ved **slaget ved Somme** i juli – sep 1916 mistede reg. 86 1360 mand (side 256 – 257).

I foråret 1917 foretog tyskerne et tilbagetog til Siegfried-stillingen for at forkorte frontlinjen. 18. division var involveret i operation Alberich og deltog i påskeslaget ved **Arras** og kampe med store tab ved **Roeux** i april – maj (side 322 – 332). KPhs brev fra fronten den 18. april 1917 må stamme herfra. 18. division deltog også i **det tredje slag ved Ypres** ved Houthulsterskoven i september – oktober (side 333 – 335). I marts 1918 deltog regiment 86 i den tyske storoffensiv Operation Michael nordvest for St. Quentin og led store tab (side 428 – 434). I juli var mange i 18. division angrebet af den spanske syge. I august 1918 var regimentet i Braine, hvor der er en dansk soldaterkirkegård i dag.

Hvor var regiment 86?

Kilde: (<http://www.militaerpass.net/18id.htm>)

18. Infanterie-Division (Westfront) (incl. regiment 86)

Calendar of battles and engagements

11.08.-16.08.1914	Eroberung von Lüttich
13.08.1914	Einnahme des Forts Pontisse
18.08.-19.08.1914	Schlacht an der Gette
23.08.-24.08.1914	Schlacht bei Mons
26.08.1914	Gefecht bei Genly
02.09.-03.09.1914	Gefecht bei Château-Thierry
04.09.1914	Gefecht bei Vieils-Maisons-Montmirail
05.09.-09.09.1914	Schlacht am Ourcq
06.09.-07.09.1914	Montceaux-Esternay
13.09.1914-12.10.1915	Kämpfe an der Aisne
20.09.1914	Moulin sous Touvent
08.01.-14.01.1915	Schlacht bei Soissons
06.06.-16.06.1915	Kämpfe bei Quennevières-Ferme
06.06.-20.06.1915	Junikämpfe bei Moulin sous Touvent
16.10.-03.11.1915	Herbstschlacht in der Champagne
04.11.1915-15.06.1916	Stellungskämpfe in der Champagne
12.02.1916	Einnahme des Franzosennestes nordwestlich Souain
25.02.1916	Gefecht nordwestlich Souain
15.03.1916	Abwehr des französischen Angriffs westlich Navarine-Ferme
27.05.1916	Patrouillenunternehmung westlich Navarine-Ferme
15.06.-05.07.1916	Reserve der O. H.-L. bei Mézières
11.07.-09.09.1916	Schlacht an der Somme
16.09.-13.12.1916	Stellungskämpfe im Artois
23.12.1916-18.03.1917	Stellungskämpfe an der Somme
20.03.-05.04.1917	Reserve der O. H.-L.
09.04.-24.04.1917	Frühjahrsschlacht bei Arras
08.05.-20.06.1917	Kämpfe vor der Siegfriedfront
21.06.-26.08.1917	Kämpfe in der Siegfriedstellung
18.09.-12.10.1917	Schlacht in Flandern
15.10.-20.10.1917	Transport nach dem Osten
	18. Infanterie-Division (Ostfront)
20.10.-21.11.1917	Reserve der Heeresgruppe Eichhorn
22.11.-26.11.1917	Transport nach dem Westen
	18. Infanterie-Division (Westfront)
27.11.1917-16.02.1918	Reserve der O. H.-L. und Ausbildung
	Resten udeladt.

Kresten Philipsen blev overflyttet til Flensborg i 1917, måske i juli måned.

Kresten Philipsens feltpostkort fra 1. verdenskrig

1. 1914 22. september Feigneux (Oise)- syd for Compiégne, VSV for Soissons, 62 km fra Paris
2. 1915 7. februar foto af tre soldater incl. KPh
3. 1915 28. februar samme foto som 2
4. 1915 13. marts gruppefoto - billedet er taget i efteråret i skoven ved Dreslingcourt nær Ribecourt
5. 1915 13. marts samme foto som 4
6. 1915 14. april Moulin sous Touvent – mellem Compiégne og Soissons , men lidt nordligere
7. 1915 14. maj billede af en stenhule – to km nord for Dreslingcourt (340 i MR))
8. 1915 30. maj Blerancourt – SØ for Noyon
9. 1915 juni Manikamp = Maincamp? – øst for Noyon - foto af KPh og fire kammerater
10. 1915 Manikamp - billede af en stenhule
11. 1915 27. juni Manikamp - foto fra skyttegrav
12. 1915 9. juli Lombray – SØ for Noyon - gruppefoto ti soldater
13. 1915 9. juli Lombray - Kresten og Hans Bladt
14. 1915 11. august Audignicourt – mellem Noyon og Soissons
15. 1915 15. august Audignicourt
16. 1915 17. august Moulin sous Touvent - med granathul i forgrunden
17. 1915 28. august kirken i Moulin
18. 1915 28. august Audignicourt
19. 1915 25. september 'Pionierdorf'
20. 1915 4. oktober Gruss aus dem Westen
21. 1915 9. oktober Noyon Kathedrale
22. 1915 17. oktober Coucy-le-Chateau – nord for Soissons –**fra feltlazaret**
23. 1915 19. oktober fra feltlazaret i en kirke – fra feltlazaret
24. 1915 23. oktober uklart foto af fem soldater incl. KPh– fra feltlazaret
25. 1915 28. oktober Kathedrale in Roye – mellem Amiens og Soissons – feltlazaret
26. 1915 stemplet 2. november Coucy-le Chateau –borgruin - feltlazaret
27. 1916 25. januar Somme- Py – øst for Reims
28. 1916 4. februar Somme-Py
29. 1916 13. februar Chateau-Regnault-Bogny – NØ for Reims – NV for Reims -
30. 1916 4. marts Saulces-Champenoises – NV for Reims - **på tysk - rekrutdepot**
31. 1916 7. marts foto af kompagniet – **på tysk** - rekrutdepot
32. 1916 16. marts Chateau-Regnault-Bogny La Roche Bayard – **på tysk** - rekrutdepot
33. 1916 2. april kirke i Saulces-Champenoises - rekrutdepot
34. 1916 4. april Donchery –NV for Reims - rekrutdepot
35. 1916 Fotografi af feltlazarettet I sne
36. 27. april Coucy-le-Chateau (Aisne) – nord for Soissons - rekrutdepot
37. 1916 29. april kirken I Vouziers –ØNØ for Reims - rekrutdepot

38. 1916 30. april Soldatenheim Saulces-Champenoises -
39. 1916 30. april I + II uskarpt foto med fire soldater (nævner Attigny – NØ for Reims) - rekrutdepot
40. Samme foto som 38
41. 1916 5. maj viser landskab nær St. Etienne i Champagne - sendt af kammerat
42. 1916 7. maj foto ved vandmølle incl. KPh (nævner Saulces)
43. 1916 21. maj foto af KPh ved bord
44. 1916 23. maj kirken i Autrechtes – mellem Compiégne og Soissons
45. 1916 28. maj foto af tre soldater incl KPh foran hus
46. 1916 17. juni uskarpt foto af KPh + én mere foran sønderskudt bygning - rekrutdepot
47. 1916 18. august Lille Le nouveau Boulevard ... - rekrutdepot
48. 1916 28. august Lille La rue Nationale
49. 1916 18. oktober Cöln – rekrutdepot
50. 1916 25. november Donai (=Douai- SØ for Lille?) - rekrutdepot
51. 1917 stemplet 20. juli Kiel – rekrutdepot – adresse Flensborg
52. Uden dato: fotografi af kammerat – vel efter efteråret 1915, da Champagne er nævnt.
53. uden dato: fra Dreslingcourt, hvor de var i foråret 1915
54. Som kontrast et fotografi af børn og stuehus sendt til felten.
55. – 58. 1917 18. april - et brev sendt fra en pionerpark (= materielfordelingsdepot) i en by B., formentlig nær Arras. Pionerparken fik nye forsyninger med jernbane.